

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інтегрований курс з фундаментальних дисциплін
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Голубнича Вікторія Миколаївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	20 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 20 годин становить контактна робота з викладачем (18 годин практик, 2 години лекцій), 70 годин становить самостійна робота
Мова викладання	Англійська, українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія людини, Гістологія, цитологія та ембріологія, Фізіологія, Патолофізіологія, Патоморфологія, Фармакологія, Біохімія, Мікробіологія, вірусологія та імунологія, Медична біологія
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

підготовка фахівців здатних розв'язувати складні задачі та вирішувати проблеми у сфері охорони здоров'я із формуванням і набуттям ними навичок та розуміння з фундаментальних дисциплін, а також здатних до дослідницької та інноваційної діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря.

Вступ. Топографо-анатомічні особливості опорно-рухового апарату організму людини. Спланхнологія. Будова нервової системи. Судинно-лімфатична система.

<p>Тема 2 Сучасні комплексні уявлення про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря.</p> <p>Вступ. Збудливі структури. Гуморальна та нервова регуляція функцій організму. Фізіологія системи крові та серцево-судинної системи. Фізіологія обміну речовин, систем дихання, травлення. Фізіологія системи виділення.</p>
<p>Тема 3 Сучасні комплексні уявлення про гістологію та ембріологію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини.</p> <p>Вступ. Тканини організму: епітеліальна, сполучна, м'язова, нервова тканини, кров та лімфа. Органи чуттів.</p>
<p>Тема 4 Сучасні комплексні уявлення про біохімію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини.</p> <p>Вступ. Фізико-хімічні властивості білків, ліпідів, вуглеводів. Методи дослідження біохімічного складу біологічних рідин. Патологічні стани пов'язані з метаболічними порушеннями.</p>
<p>Тема 5 Сучасні комплексні уявлення про медичну мікробіологію, як основу для розуміння патогенетичних механізмів інфекційних хвороб людини.</p> <p>Вступ. Загальна будова мікроорганізмів. Імунологія. Спеціальна бактеріологія, вірусологія та мікологія. Методи діагностики інфекційних хвороб. Імунобіологічні препарати для лікування та профілактики хвороб людини.</p>
<p>Тема 6 Використання сучасних комплексних уявлень про потоморфологічні процеси в організмі людини в роботі лікаря.</p> <p>Патогенез та патологічна анатомія соматичних та інфекційних хвороб. Методи верифікації діагнозів. Особливості порушень при системних та онкологічних захворюваннях. Особливості комплексного використання лікарем знань про патоморфологію у проведенні діагностично-лікувальних заходів.</p>
<p>Тема 7 Сучасні комплексні уявлення про патофізіологічні процеси в організмі людини</p> <p>Патогенез та патологічна фізіологія соматичних та інфекційних хвороб. Методи верифікації діагнозів. Особливості порушень при системних та онкологічних захворюваннях. Особливості комплексного використання знань лікарем про патофізіологію у проведенні діагностично-лікувальних заходів.</p>
<p>Тема 8 Фармакотерапія в медичній практиці в сучасних умовах</p> <p>Вступ. Загальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на функцію центральної нервової системи, аферентну та еферентну іннервацію. Фармакологія лікарських засобів, що впливають на функцію органів дихання, органів травлення, функцію нирок, серцево-судинної системи, на систему крові. Особливості комплексного використання лікарем знань про фармакологію у проведенні лікувальних заходів.</p>
<p>Тема 9 Підсумковий контроль</p> <p>Оцінювання</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Уміти аналізувати клінічні дані та наявну медичну інформацію про пацієнта та використовувати здатність до абстрактного мислення та синтезу для виділення провідних клінічних синдромів та симптомів.
PH2	Уміти вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях для виділення та ідентифікації провідних клінічних синдромів та симптомів.
PH3	Мати знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, щодо оцінки психомоторного та фізичного розвитку пацієнта, стану органів та систем організму.
PH4	Набути здатності приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії для можливості проведення додаткових методів обстеження та їх оцінки.
PH5	Мати визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
PH6	Уміти оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції із застосуванням сучасних цифрових технологій.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 222 Медицина:

PP1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання.
PP2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.
PP3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.
PP16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
PP18	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря.

Лк1 "Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря." (денна)

Роль дисципліни у підготовці лікаря. Особливості використання комплексних системних базових знань про людину у діагностиці та лікуванні захворювань.

Пр1 "Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря." (денна)

Вирішення практичних завдань щодо використання знань про анатомію людини у діагностиці та лікуванні захворювань.

Тема 2. Сучасні комплексні уявлення про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря.

Пр2 "Сучасні комплексні уявлення про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря." (денна)

Вирішення практичних завдань щодо використання знань про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі лікаря.

Тема 3. Сучасні комплексні уявлення про гістологію та ембріологію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини.

Пр3 "Сучасні комплексні уявлення про гістологію та ембріологію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини." (денна)

Вирішення практичних завдань щодо використання знань про гістологію та ембріологію людини для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини в роботі лікаря.

Тема 4. Сучасні комплексні уявлення про біохімію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини.

Пр4 "Сучасні комплексні уявлення про біохімію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини." (денна)

Вирішення практичних завдань щодо використання знань про біохімію людини для розуміння патогенетичних механізмів хвороб людини в роботі лікаря.

Тема 5. Сучасні комплексні уявлення про медичну мікробіологію, як основу для розуміння патогенетичних механізмів інфекційних хвороб людини.

Пр5 "Сучасні комплексні уявлення про медичну мікробіологію, як основу для розуміння патогенетичних механізмів інфекційних хвороб людини." (денна)

Вирішення практичних завдань щодо використання знань про медичну мікробіологію для діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб людини.

Тема 6. Використання сучасних комплексних уявлень про потоморфологічні процеси в організмі людини в роботі лікаря.

<p>Пр6 "Використання сучасних комплексних уявлень про потоморфологічні процеси в організмі людини в роботі лікаря." (денна)</p> <p>Вирішення практичних завдань щодо використання знань про потоморфологічні та патофізіологічні процеси в організмі людини.</p>
<p>Тема 7. Сучасні комплексні уявлення про патофізіологічні процеси в організмі людини</p>
<p>Пр7 "Сучасні комплексні уявлення про патофізіологічні процеси в організмі людини" (денна)</p> <p>Вирішення практичних завдань щодо використання знань про фармакологію для вибору лікувальної тактики.</p>
<p>Тема 8. Фармакотерапія в медичній практиці в сучасних умовах</p>
<p>Пр8 "Фармакотерапія в медичній практиці в сучасних умовах" (денна)</p> <p>Вирішення практичних завдань щодо використання знань про фармакологію для вибору лікувальної тактики.</p>
<p>Тема 9. Підсумковий контроль</p>
<p>Пр9 "Підсумковий контроль" (денна)</p> <p>Оцінювання отриманих знань</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розв'язування ситуаційних задач
НД2	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД3	Підготовка до Крок-1

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН3	Навчальна дискусія / дебати
МН4	Мозковий штурм

Лекція надає студентам матеріали щодо місця дисципліни у підготовці лікаря та ролі комплексних знань про будову та функціонування людського організму у діагностиці та лікуванні захворювань, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1-3). Лекція доповнюється практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 3-6). Практико-орієнтоване навчання передбачає визначення студентами провідних синдромів на основі вирішення клінічно-орієнтованих ситуаційних завдань (РН 1-4). Формуванню здатності приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії сприятиме

обговорення у групі можливих варіантів вирішення проблемної ситуації та пояснення можливих помилкових рішень (РН 4). Під час обговорення студенти набуватимуть навичок критичного ставлення до наявної інформації, синтезу та аналітичного мислення (РН1, РН5, РН 6).

Самостійна підготовка до лекцій, практичних занять сприятиме формуванню м'яких навичок. Використання командної роботи формуватиме вміння працювати в команді, проводити пошук необхідної інформації в різних джерелах.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Експрес-тестування
МФО3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Оцінювання письмових робіт, опитування, тестування
МСО2	Підсумковий контроль: диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

Семестр викладання	200 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, тестування	120
	120
МСО2. Підсумковий контроль: диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)	80
	80

Контрольні заходи в особливому випадку:

Семестр викладання	200 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, тестування	120

	У випадку карантинних обмежень тестування/опитування, розв'язування ситуативних практико-орієнтовних завдань в межах тем практичних занять проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	120
МСО2. Підсумковий контроль: диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		80
	У випадку карантинних обмежень проведення підсумкового тестування проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	80

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми. При засвоєнні матеріалу дисципліни студент за кожний вид роботи на занятті отримує максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно»). Наприкінці дисципліни обраховується середнє арифметичне оцінок за кожне завдання, округлене до 2-х знаків після коми. Кількість балів студента вираховується за формулою 120 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. Підсумковий контроль здійснюється на останньому практичному занятті. До підсумкового контролю допускаються студенти, які отримали середню оцінку не менше 72 балів та не мають пропущених занять. Форма підсумкового контролю – залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80. Мінімальна кількість балів, яку студент повинен набрати за ПМК становить 48. Оцінка за дисципліну обчислюється, як сума балів, отриманих на практичних заняттях та балів, отриманих на підсумковому модульному контролі. Загальний бал з дисципліни не може бути більше ніж 200. У випадку незадовільного результату здобувач вищої освіти має право отримати залік на додатковому тижні, відповідно до графіка навчального процесу; підсумкова оцінка в даному випадку формується згідно положення про оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти Медичного інституту СумДУ.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН2	Бібліотечні фонди

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Анатомія людини (у запитаннях та відповідях) [Текст] : навч. посіб. / В. І. Бумейстер, В. З. Сікора, О. О. Устянський та ін. ; за заг. ред. В.З. Сікори. — Суми : СумДУ, 2018. — 303 с.
2	Гістологія. Цитологія. Ембріологія: підручник / О. Д. Луцик, Ю. Б. Чайковський, Е. Ф. Барінов [та ін.]; за ред.: О.Д. Луцика, Ю.Б. Чайковського. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 592 с.

3	Фізіологія / За ред. В.Г. Шевчука. 4-те вид. – Вінниця: Нова книга, 2018. – 448 с. 2. Фізіологія. Короткий курс. / За ред. Мороз В.М., Йолтухівський М.В. 2-ге вид. – Вінниця: Нова книга, 2019. – 392 с.
4	Клінічна фармакологія [Текст] : навч. пос. / Є. І. Шоріков, Г. І. Шумко, О. С. Хухліна та ін. ; ред. Є. І. Шоріков. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 512 с.
5	Мікробіологія з основами імунології [Текст] : підручник / В. В. Данилейченко, Й. М. Федечко, О. П. Корнійчук, І. І. Солонинко; за ред. : В. В. Данилейченка, Й. М. Федечка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019.
Допоміжна література	
1	Патоморфологія та гістологія : атлас / за ред.: Д.Д. Зербіно, М.М. Багрія, Я.Я. Боднара, В.А.Діброви. –Вінниця : Нова Книга, 2016. –800 с. : іл.
2	Іншина, Н.М. Курс лекцій з біохімії. Розділ "Метаболізм нуклеотидів": навч. посіб. / Н.М. Іншина. - Електронне видання каф. Біофізики, фармакології та біомолекулярної інженерії. - Суми: СумДУ, 2018. - 41 с.
3	Атаман, О.В. Патофізіологія [Текст] : підручник: у 2-х т. Т.1 : Загальна патологія / О. В. Атаман. — 3-тє вид. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 584 с
4	Атаман, О.В. Патофізіологія [Текст] : підручник: у 2-х т. Т.2 : Патофізіологія органів і систем / О. В. Атаман. — 2-ге вид., стереотип. — Вінниця : Нова Книга, 2017. — 448 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	http://library.med.utah.edu/WebPath/webpath.html
2	http://anatomia.org.ua/
3	https://ocw.sumdu.edu.ua/content/807